

TÜRK ARAMA VE KURTARMA YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 20/9/2001, No:2001/3275
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 9/4/1987, No:3348
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi	: 12/12/2001 No: 24611
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5, Cilt:41 S:

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı: arama ve kurtarma hizmetlerinin yürütülmesinde, ilgili bakanlık ile kurum veya kuruluşların görev ve sorumluluklarının tespiti , insan hayatını kurtarmaya yönelik faaliyetlerin ilgili ulusal mevzuat ve uluslar arası sözleşmelere uygun olarak yürütülmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik hükümleri Türk arama ve kurtarma bölgesi sınırları içerisinde kalan hava sahası, kara ülkesi, iç suları, karasuları ve açık deniz sahaları ile kendilerine arama kurtarma hizmetlerinin yerine getirilmesinde doğrudan veya dolaylı olarak görev verilen bakanlıklar ile kurum veya kuruluşları kapsar.

Dayanak

Madde 3-Bu Yönetmelik, 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 4749 sayılı Şikago'da 7/12/1944 de Akit ve İmza Edilmiş Olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması (ICAO) ile Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun, 6812 sayılı İstisari Denizcilik Teşkilatının Kurulması Hakkındaki Devletlerarası Sözleşmeye Katılmamıza ve Bu Sözleşmenin Tasdikine Dair Kanun, 3169 sayılı Hükümetlerarası Deniz İstisari Teşkilat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 3171 sayılı Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi ile Ekinin ve Konferans Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu, 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu, 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

a) Arama ve Kurtarma (AK); hava ve deniz vasıtalarının karada, havada, su üstünde ve su altında tehlikeye maruz kalması, kaybolması veya kazaya uğraması hallerinde bu vasıtalardeki şahısların her türlü araç, özel teçhizat veya kurtarma birlikleri kullanılarak aranması ve kurtarılması işlemini,

b) Kazazede; (a) bendi kapsamında olan ve buldukları mahalde yaşamları tehlikede bulunan kişiyi,

c) Arama ve Kurtarma Hizmeti (AKH); işbirliği yapan hava , deniz araçları ile diğer vasıtalar dahil, kamu ve özel kaynakların kullanımı yoluyla, tehlike mesajlarını izleme muhabere, koordinasyon, tıbbi danışmanlık ve ilk yardım dahil AK fonksiyonlarının icra edilmesini,

d) Arama Kurtarma Bölgesi (AKB); içinde arama ve kurtarma hizmeti icra edilmek üzere tespit edilmiş ve Ek-1 de koordinatlarla tanımlanan sahayı,

e) Ana Arama ve Kurtarma Koordinasyon Merkezi (AAKKM); karada, denizde ve havada, arama ve kurtarma hizmetinin en üst düzeyde koordinasyonunu ve işbirliğini sağlayan ve halin icabına göre kanunlar, uluslararası çok taraflı ve/veya iki taraflı sözleşmeler esaslarına göre komşu ve ilgili ülkelerle de AKB içinde ve/veya dışında icra edilecek AK faaliyetleri için koordinasyon ve işbirliği kuran merkezi,

f) Arama ve Kurtarma Koordinasyon Merkezleri (AKKM); AKB içinde, AK faaliyetlerinin etkin bir şekilde organize edilmesinden ve AK faaliyetlerinin icrasından Ana Arama ve Kurtarma Koordinasyon Merkezi (AAKKM) adına sorumlu olan merkezi (Kıyılardan itibaren deniz sahalarındaki hareketin koordinasyonundan sorumlu merkezleri, Deniz AKKM kara ve adalar üzerindeki hareketin koordinasyonundan sorumlu merkez Hava AKKM olarak adlandırılır. Bu merkezler arama ve kurtarma faaliyetlerinin düzenli ve çabuk yürütülmesini sağlamak için kendi, yardımcı ve gerekirse tali AKKM'lerini oluşturabilirler. Deniz ve Hava AKKM'leri, Ek-2'de gösterilen ilgili kuruluşların teşkilat yapıları içinde oluşturdukları ve yönergelerinde belirttikleri AK ile görevlendirilen birimlerle de koordineli olarak çalışırlar.)

g) Yardımcı Arama Koordinasyon Merkezi (YAKKM); sorumlu olduğu AKB içerisinde, AK faaliyetlerini bağlı bulunduğu deniz veya hava AKKM adına kontrol, koordine ve icrasından sorumlu olan merkezi,

h) Arama Kurtarma Alt Merkezi (AKAMER); ilgili Yardımcı Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi'ne bağlı olarak ve onu tamamlamak üzere kurulmuş, Arama Kurtarma Birliklerinin bulunduğu merkezi,

i) Arama Kurtarma Birliği (AKBİR); arama ve kurtarma faaliyetlerinin süratli bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli her türlü teçhizatla donatılmış ve özel eğitim görmüş personelden oluşan birliği,

j) Olay Yeri Koordinatörü (OYK); kaza yerinde arama ve kurtarma faaliyetlerini, sorumluluk bölgesindeki YAKKM adına koordine ve icra eden personeli (Olay meydana geldiği sırada olay mahallinde bulunan veya aldığı ihbar üzerine arama ve kurtarma maksadıyla, olay yerine ilk intikal eden gruptaki veya birlikteki en kıdemli personel olay yeri koordinatörünün görev ve sorumluluklarını , AK merkezleri tarafından özel olarak bir olay yeri koordinatörü tayi edilinceye kadar yürütür),

k) Tele Sağlık Servisi (TSS); sağlık yardım taleplerinin karşılanması maksadıyla, ilk yardım tavsiyeleri ile birlikte, sağlık durumlarının takibi veya değerlendirilmesini amaçlayan, sağlık hizmeti veren kuruluşları,

l) Ana Tele Sağlık Servisi (ATSS); TSS'lerin telefon, faks, telex veya network vasıtası ile vermiş olduğu sağlık yardımlarının denetlendiği, AAKKM ve AKKM/YAKKM'nden gelecek yardım taleplerinin karşılandığı bir ana sağlık merkezi,

m) Kurtarılan Eşya; arama ve kurtarma işlemi sonucu kurtarılan her türlü eşya ve nakil vasıtalarını,

n) Gümrük Statüsü; kurtarılan eşyanın 4458 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen şekilde serbest dolaşımda olup olmadığını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Kuruluş, Görev ve Sorumluluklar, Arama ve Kurtarma Faaliyetleri****Arama ve kurtarma komuta kontrol düzeni**

Madde 5 - Arama ve kurtarma komuta düzeni aşağıda belirtilmiştir.

a) Türk hava sahası, içsular, karasuları ve açık denizlerde, tehlike içinde bulunan hava ve deniz vasıtalarına ait AKH 8 inci maddeye göre yapılır. Bu çalışmaların koornidasyonu AAKKM'nce yürütülür.

b) Türk Arama Kurtarma Bölgesinde kara esaslı muhabere alt yapısı, sahil istasyonları dahil uygun tehlike alarm yollarını belirleme ve uygun hizmet koordinasyonu sağlanabilmesi maksadıyla, AK faaliyetlerini desteklemek üzere deniz ve hava AKKM kurulur.

c) AK faaliyetinin koordinatörlüğü Deniz ve Hava AKKM'lerine verilmiştir. Şartlar icap ettiği takdirde kazayı ilköğrenen birim, en kısa zamanda AK faaliyetine başlar ve en seri vasıta ile de AAKKM/AKKM ve ilgili YAKKM'ne bilgi verir. Ayrıca bölgedeki kuruluş yöneticileri kendi kanallarından herhangi bir tehlike mesajı almaları halinde, mesaj gerçek olsun veya olmasın, derhal ilgili YAKKM'ni gelişmelerden haberdar kılarlar.

d) Mevzuatımıza tabi olarak, AKB içerisinde Ak faaliyetlerinin icra edileceği olay yerini belirlemek, kazaya uğrayan insanları kurtarmak için, komşu devletlerin arama ve kurtarma merkezleri ile işbirliği yapılabilir.

e) AKB'de kara ve adalar üzerindeki hizmetin AK koordinatörü Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'dür. Hava-AKKM'ni kurar, uluslararası standartlarda uygun yeterli malzeme, teçhizat ve personel ile donatır. Kara AK faaliyetlerini AAKKM adına koordine ve icra eder.

f) AKB'de kıyılardan itibaren deniz sahalarındaki AK faaliyetlerinin koordinatörü Sahil Güvenlik komutanlığıdır. Deniz-AKKM'ni kurar, uluslararası standartlarda, uygun yeterli malzeme, teçhizat ve personel ile donatır. Deniz AK faaliyetlerini AAKKM adına koordine ve icra eder.

g) Arama Kurtarma Alt Merkezlerinin ve Deniz AKBİR'ini Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı aralarında yapacakları bir protokol çerçevesinde kurar, araç-gereç ve personel ile donatır ve icra ederler.

h) Kara-AKBİR istasyonları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından kurulur. Jandarma Genel Komutanlığı özellikle, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü birimlerinin bulunmadığı ve yeterli olmadığı yerlerde, bu istasyonları kurar ve işletir.

i) AK hizmetlerine tahsis edilen bütün unsurlar, YAKKM adına AK faaliyetlerini icra eder. Arama Kurtarma Alt Merkezi ve Olay Yeri Koordinatörünün idaresinde, AK faaliyetlerine iştirak ederler. Olay Yeri Koordinatörü, YAKKM tarafından belirlenir. Ancak, kaza meydana geldiği sırada olay mahallinde bulunan veya aldığı ihbar üzerine, AK maksadı ile olay yerine ilk intikal eden gruptaki veya birlikteki en kıdemli personel Olay Yeri Koordinatörünün görev ve sorumluluklarını, YAKKM tarafından özel olarak bir olay yeri koordinatörü tayin edilinceye kadar yürütür.

j) Kara Olay Yeri Koordinatörü, olayın meydana geldiği Arama Kurtarma Alt Merkezi sorumluluk sınırları içerisinde bulunan ilin valisidir veya il valisinin uygun gördüğü bir vali yardımcısıdır. Sorumluluğundaki il sınırları içerisinde meydana gelen bir AK faaliyetinde veya valiliğe AAKKM/AKKM/YAKKM'nce yapılacak AK taleplerinde, ilgili Kara-YAKKM ile koordine kurarak AK faaliyetlerinin tüm sorumluluğunu YAKKM adına üstlenir, AK faaliyetlerini icra eder.

k) AKBİR'ler her an bir AK hizmetine katılabilecek hazırlık derecesinde bulunacaklardır. Arama kurtarmada görevlendirilmesi planlanan bütün personel AK usullerini bilmekle yükümlüdür.

Arama ve Kurtarma Koordinasyon Merkezlerinin görevleri

Madde 6 - Arama ve Kurtarma Koordinasyon Merkezlerinin görevleri şunlardır;

a) Arama ve kurtarma bölgesinde mevcut AK imkanları hakkında bütün bilgileri elinde bulundurmak; bunları tablo ve haritalar halinde muhafaza etmek, ilgili bakanlık, kurum veya kuruluşlardan gelen bilgi ve belgelerle ilgili değişiklikleri işleyerek güncel halde muhafaza etmek,

b) AK faaliyetlerinin icra ve koordinasyonundan sorumlu merkez, olarak, bilgi toplama, değerlendirme, planlama ve söz konusu bilgileri aktarma suretiyle kendi alt kuruluşları ve diğer ilgili kurum veya kuruluşlarla AK faaliyetlerini AAKKM adına icra etmek,

c) 7 nci maddede belirtilen bakanlık ve kurum veya kuruluşlar ile koordineyi sağlamak,

d) AKB'nde meteorolojik durumu devamlı takip etmek,

e) Tehlike haberlerini değerlendirip, ayrıntılı bilgi toplamak,

f) Belirsizlik, alarm ve tehlike safhalarına ait mevcut bütün bilgileri ve hizmet ile ilgili gelişmeleri devamlı olarak AAKKM'ne aktarmak.

Görev ve sorumluluklar

Madde 7 - Katılımcı bakanlık ve kurum veya kuruluşlar aşağıda belirtilen sorumlulukları yerine getireceklerdir.

a) Genelkurmay Başkanlığı (Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıkları); askeri AK faaliyetlerini yürütür, imkan ve kaynaklarını askeri görevlere mani olmamak kaydı ile AK faaliyetlerinin ihtiyaçları için kullanır. AAKKM ile Deniz ve Hava AKKM'nce yapılacak talepleri değerlendirerek imkanları ölçüsünce karşılar. AK faaliyetlerine ilişkin görevlendirme, koordinasyon, teşkilat, muhabere ve eğitim hususlarını kapsayan kendi özel yönergesini yayımlar.

b) Milli Savunma Bakanlığı; Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu AK faaliyetleri için gerekli malzeme, teçhizat ve vasıtaları, kaynağın tahsisine bağlı olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre satın alır. AK faaliyetlerinde kullanılmak üzere hareket ve planlama açısından gerekli harita , kroki ve ilgili dokümanları temin eder. Harita Genel Komutanlığına bağlı hava vasıtalarına, ihtiyaç duyulduğunda talep edilen görevlendirmeyi yapar.

c) İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı-Genelkurmay Başkanlığı ile koordine edilerek, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü); ilgili teşkilatları uluslararası seviyede araç, gereç ve yeterli personel ile donatır. Bünyesinde bulunan kuruluşlara bağlı araç, gereç ve personeli, AAKKM veya ilgili AKKM'nin talepleri doğrultusunda yapılacak AK faaliyetinin niteliğine göre tek tek veya beraberce tahsis eder. İl sınırları içerisinde valiliğe yapılan AK maksatlı müracaatlarda ildeki imkanların seferber edilmesini, mahalli idareler ve sivil savunma teşkilatlarının AK faaliyetlerini yürütmek üzere özel düzenlemeler yapmasını ve gerekli tedbirleri almasını sağlar. AK faaliyetlerine ilişkin görevlendirme, koordinasyon teşkilat,muhabere ve eğitim hususları kapsayan kendi özel yönergesini yayımlar. Sahil Güvenlik Komutanlığı; Deniz AKKM'ni ve AK faaliyetlerinin icra edilmesi amacıyla Deniz-YAKKM'lerini kurar,

d) Dışişleri Bakanlığı; AKH ile ilgili olarak uluslararası teşkilatlardan ve diğer ülke makamlarından Bakanlığa intikal eden belge ve bilgileri, AK faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu ilgili makamlara iletir. AK çalışmalarının siyasi nitelikteki hususlarına ilişkin değerlendirmelerde bulunur ve gerektiğinde Denizcilik Müsteşarlığı ve diğer ilgili bakanlık ile kurum veya kuruluşlarla istişare ederek kararlar alır. Uluslararası kuruluşlar ve yabancı ülkelerle temas ve görüşmeler, anlaşma, protokol vb.belgelerin akdedilmesi Dışişleri Bakanlığı'nın uygun görüş ve koordinasyonunda yapılır.

e) Maliye Bakanlığı; AK faaliyetlerinin organizasyon planlama ve icrası açısından ilgili kurumlarca belirlenen ihtiyaçların mevcut bütçe kaynaklarından karşılanmasına ilişkin esasları belirler.

f) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı; AAKKM, Hava-AKKM ve valilikler tarafından yapılacak taleplere göre, bünyesindeki kuruluşlara ait araç, teçhizat ve bunları kullanacak personelin AK faaliyetlerine katılımını sağlar. AK faaliyetlerine ilişkin görevlendirme, koordinasyon, teşkilat, muharebe ve eğitim hususlarını kapsayan kendi özel yönergesini yayımlar.

g) Sağlık Bakanlığı (Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü); AK faaliyetlerine ilişkin gerekli ilk yardım ve kurtarma teçhizat ve personel desteğini sağlamak üzere tedbir alır. Kamu ve özel sağlık kuruluşlarının konu ile ilgili faaliyetlerini düzenler. Gemilerden gelecek tıbbi yardım taleplerinin karşılanması için Tele Sağlık Servisi'ni ve Ana Tele Sağlık Servisini kurar. Gemi personellerinin, AK faaliyetlerinden oluşan veya normal seyirlerinde meydana gelen, sağlık sorunları ile ilgili yardım taleplerinin karşılanması maksadıyla, sağlık durumlarının değerlendirilmesini ve sağlık hizmetlerinin teminini sağlar. Bu merkezlere özel bir telefon numarası tesis eder ve ilgili bakanlık ve kurum veya kuruluşlara bildirir. TSS merkezlerinin belirlenmiş telefon numaralarını sadece bu hizmete cevap verecek bir şekilde her zaman hazır bulundurur.

h)Ulaştırma Bakanlığı (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğü); kara üzerinde yapılacak tüm AK faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu merkez olarak, bilgi toplama, değerlendirme, planlama ve ilgili bilgileri aktarma suretiyle kendi alt kuruluşları ve diğer ilgili kurum veya kuruluşlarla AK faaliyetlerini AAKKM adına icra eder. AK faaliyetleri sonunda, bu faaliyetlere katılmış bulunan ilgili birimlerce düzenlenen raporların kendisine ulaşmasını müteakip, alınan bu bilgileri derleyip, detaylı olay raporunu düzenler ve AAKKM'ne gönderir. Deniz üzerinde yapacağı AK faaliyetlerini, Deniz-AKKM'nin taleplerine göre icra eder. AK Bölgesine ait hava tahmin raporlarını her an takip eder.

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü; Hava AKKM'ni kurar, uluslararası standartlarda uygun, yeterli malzeme, teçhizat ve personel ile donatır. Yirmidört saat etkinlikle görev yapılmasını sağlar. Hava AK faaliyetlerini en üst düzeyde koordine eder. Hava AK faaliyetlerine katılması planlanan kuruluşların Hava AKKM/'ne bildirdikleri imkan ve kabiliyetleri ile ilgili bilgilerin güncelliğini sağlar. Hava AK faaliyetlerine ilişkin görevlendirme, koordinasyon, teşkilat, muhabere ve eğitim konularını içeren Hava AKKM yönergesini ilgili bakanlık ile kurum veya kuruluşlar ile koordineli olarak hazırlar ve yayımlar.

2) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü; AK faaliyetlerinin icra dilmesi amacıyla, Hava YAKKM'lerini kurar. Bu teşkilatları uluslararası seviyede araç ve yeterli personel ile donatır. AK faaliyetlerini destekleyecek şekilde hava trafik kontrol ve uçuş servis hizmetlerini idame ettirir. Her hangi bir AK faaliyetinde AAKKM ve AKKM'lerinin ihtiyaçlarını karşılayacak tedbirleri alır. YAKKM'lerin sorumluluklarındaki bölgelerin sınırlarını dikkate alarak bu bölgelerdeki hava vasıtalarının pozisyonlarını anlık takip eder. AKKM'ler ve kendi YAKKM'leri

ile aralarında sadece AK faaliyetleri için kullanacak etkin bir haberleşme sistemi kurar. AK faaliyetleri sonunda bu faaliyetlere katılmış bulunan ilgili birimlerce düzenlenen AK raporlarının kendisine ulaşmasını takiben, bilgileri derleyip detaylı olay raporunu hazırlar ve AAKKM/AKKM'lere bildirir. AK faaliyet sahasının gerektiğinde notamlama işlemi, uydu kanalıyla AFTN (Airnotical tix telecommunication network/sabit havacılık haberleşme şebekesi) devrelerinden ulaşan COSPAS/SARSAT (Cospas:Space system for search of vessels in distress/tehlikedeki gemilerin aranmasına yönelik uzay sistemi-Sarsat:Search and rescue satallite aided tracking/Uydusal olarak arama ve kurtarma takip sistemi) mesajlarının değerlendirilip, sonuçlarının AK ile ilgili birimlere aktarılmasını sağlar.

a)Türk Telekom Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü; AK faaliyetlerine yönelik AAKKM veya AKKM'lerinin ihtiyaçlarını karşılayacak tedbirleri alır. Sahil radyo istasyonlarının efektif kullanımını sağlayarak, Türk arama kurtarma sahasındaki gemi haberleşmesini idame ettirir. AKB'lerinde etkin haberleşmesi için DSC ve telsiz istasyonlarının kurulması ve işletilmesinden sorumludur. Acil durum haberleşmesi için, sahil telsiz istasyonlarına gelen AK taleplerini, tatbikatları ve AK faaliyetlerindeki haberleşmeleri arşivlemek için yazılı rapor tutar, sağlık yardım talepleri de dahil bütün konuşmaları arşivler ve gerektiğinde AAKKM'ne gönderir.

Haberleşme sistemlerindeki teknolojik gelişmelerden, bu plan kapsamındaki katılımcı kuruluşları bilgilendirir. Gemilerden telsiz haberleşmesi yoluyla gelecek sağlık yardım taleplerini Sağlık Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu en yakın TSS'ne bildirerek olayın koordinasyonunu üstlenir. Bu merkez için Sağlık Bakanlığınca yapılacak telefon numarası tahsisi ve tesisi işlemlerini öncelikli olarak yerine getirir.

i)Orman Bakanlığı; AAKKM, Hava-AKKM ve valilikler tarafından yapılacak taleplere göre, bünyesindeki kuruluşlara ait araç, gereç ve bunları kullanacak personelin AK faaliyetlerine katılımını sağlar.

j) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü); Deniz ve Hava-AKKM ile valilikler tarafından yapılacak taleplere istinaden bünyesindeki kuruluşlara ait araç, teçhizat ve bunları kullanacak personelin AK faaliyetlerine katılımını sağlar.

k) Çevre Bakanlığı; Deniz ve Hava AKKM ile valilikler tarafından yapılacak taleplere istinaden bünyesindeki kuruluşlara ait araç, teçhizat ve bunları kullanacak personelin AK faaliyetlerine katılımını sağlar.

l) Denizcilik Müsteşarlığı; AAKM'ni kurar ve uluslar arası standartlarda, uygun yeterli malzeme, teçhizat ve personel ile donatarak, yirmidört saat etkinlikle görev yapılmasını sağlar. AK faaliyetlerini en üst düzeyde koordine eder. AK faaliyetlerini en üst düzeyde koordine eder. AK faaliyetlerine katılması planlanan kuruluşların AAKKM'ne bildirdikleri imkan ve kabiliyetleri ile ilgili bilgilerin güncelliğini sağlar.

AK faaliyetlerine ilişkin görevlendirme, koordinasyon, teşkilat, muharebe ve eğitim konularını da içeren, Ulusal Arama Kurtarma Planı'nı, ilgili bakanlık ve kurum veya kuruluşlar ile koordineli olarak hazırlar ve yayımlar.

Ulusal imkan ve kabiliyetlerin araştırılmasını sağlamak, planın geliştirilmesi ve aksaklıkları ortadan kaldırmak amacıyla bir çalışma grubu kurar ve başkanlık eder. AK faaliyetlerine ilişkin gerekli duyuruları yapar. İlgili bakanlık ve kurum veya kuruluşlarca tespit edilecek AK faaliyetlerinde kullanılacak özel araç ve teçhizatın ithalinde gümrük muafiyeti sağlanmasına ilişkin gerekli çalışmayı yapar. Deniz AK faaliyetlerine ilişkin gerekli duyuruların yayınlanması işlemlerini yapar. Uluslararası çok taraflı ve/veya iki taraflı sözleşmeler esaslarına göre komşu ve ilgili ülkelerle de AKB içinde ve/veya dışında icra edilecek AK faaliyetleri için koordinasyon ve işbirliği sağlar.

m) Gümrük Müsteşarlığı; uluslararası yük ve yolcu taşıyan hava ve deniz nakil vasıtalarından arama ve kurtarma faaliyetleri kapsamında kurtarılan eşyaya ilişkin olarak, arama kurtarma faaliyetlerini destekleyecek şekilde, arama ve kurtarma bölgesine en yakın yerdeki gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinden yeteri kadar personelin görevlendirilmesini sağlayarak, kurtarılan eşyanın gümrük statüsü belirleninceye kadar, 4458 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen kontrol ve gözetim görevinin ifa edilmesini sağlar ve Denizcilik Müsteşarlığı ve Ulaştırma Bakanlığı ile koordineli çalışır. AAKKM/AKKM'lerin talebi üzerine uygun pozisyonda olan deniz vasıtalarının AK faaliyetlerine iştirakini sağlar.

n) Telekomünikasyon Kurumu; uluslararası ve milli frekans planlamaları ile tespit edilen AK frekanslarının ve ihtiyaç duyulması halinde diğer özel haberleşme frekanslarının ilgili kuruluşlar nezdinde enterferansa meydan verilmeksizin sağlıklı olarak kullanımını ve haberleşmenin yapılmasını temin eder. Denizde can ve mal emniyetini sağlamak için telsiz haberleşmesi kural ve yöntemlerini geliştirir, hazırlar ve yayımlar.

YAKKM'lerinden gelen AK yardım taleplerine göre elindeki mevcut iletişim cihazlarının etkin kullanımını sağlar.

o) Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü; AAKKM'nin koordinesinde ve AAKKM/AKKM'leri tarafından AK faaliyetleri için yardım talep edildiğinde kendi kurumuna ait tüm imkanları (makine, teçhizat vb.) ile arama kurtarma faaliyetlerine katılır. Buna bağlı olarak, uluslararası standartlara uygun personel yetiştirmeye yönelik tedbirler alır.

p) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (Türkiye Sualtı Sporları, Can Kurtarma, Paletli Yüzme ve Su Kayağı Federasyonu, Dağcılık Federasyonu, Kayak Federasyonu); AAKKM/AKKM'nin istekleri doğrultusunda bünyesindeki sporcuların AK faaliyetlerine katılımını sağlar.

r) Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü; AAKKM, Hava-AKKM ve valilikler tarafından yapılacak taleplere istinaden, bünyesindeki kuruluşlara ait araç, teçhizat ve bunları kullanacak personelin AK faaliyetlerine iştirakini sağlar.

s)Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü; AK faaliyetinin yürütüldüğü sahaya ait genel hava ve deniz durumu ile ilgili tahminleri, talep üzerine AAKKM veya ilgili AKKM'ne telefon veya fax ile bildirir.Gerektiğinde YAKKM'nde bir meteoroloji uzmanı görevlendirir.

t)Türk Hava Kurumu Genel Başkanlığı; gerektiğinde AAKKM/AKKM'leri tarafından AK faaliyetleri için yardım talep edildiğinde mevcut imkan ve kabiliyetleri dahilinde AK faaliyetlerine katılır. Havadan arama görevlerini icra eder.

Arama ve kurtarma faaliyetleri

Madde 8 - AK faaliyetlerinin esasları şunlardır:

a) AK faaliyetlerinin asli amacı insan hayatını kurtarmaktır. Tehlikeye maruz kalan deniz ve hava vasıtalarının kurtarılmasını kapsamaz. Milliyet farkı gözetmeksizin icra edilen bu faaliyet milli bir sorumluluk olup, sulh zamanlarında diğer görevlere nazaran öncelik taşır. "Arama Kurtarma" kodu ile istenilecek muharebe taleplerine,Türk Telekom Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün tüm birimlerince mutlak öncelik sağlanır.

b) AAKKM, bu Yönetmelik`te belirtilen esaslar çerçevesinde,Denizcilik Müsteşarlığı tarafından teşkil edilir. Denizcilik Müsteşarlığı ilgili bakanlık, kurum veya kuruluşlar ile koordineli olarak hazırlayacağı Ulusal Arama Kurtarma Planı`nı yayımlar.

c) Bu Yönetmelik kapsamında, kendi özel yönergelerini çıkarmakla görevlendirilen bakanlık ve kurum veya kuruluşlar, 1979 tarihli Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (Hamburg 1979), bu Yönetmelik ve Ulusal Arama Kurtarma Planı esasları doğrultusunda hazırlayacakları kendi özel yönergelerini Ulusal Arama Kurtarma Planının yayımlanmasından itibaren üç ay içinde hazırlamak, AAKKM'ne göndermek ve yönergelerinde belirtilen görevleri yapmakla yükümlüdürler.

d) 7 nci maddede belirtilen bakanlık ve kurum veya kuruluşlar ile bunların birimleri AK faaliyetlerinin konusu olabilecek her türlü ihbarı içeren mesajları süratle AAKKM/AKKM'lerine bildirirler.

e) AK hizmetleri ile ilgili gelişmeler hakkında AAKKM'ne devamlı bilgi akışı sağlanır. Her hangi bir AK hizmeti sonunda bu faaliyeti yürüten ilgili AKKM, safahat ve sonucu içeren, yönergelerinde bir örneği bulunan bu raporu en seri şekilde AAKKM'ne ulaştırır.

f) AK faaliyetlerinde görevlendirilen AAKKM/AKKM/YAKKM/AKAMER ile KBİR, AK bölgesinde olay yerinin tespit edilmesinde, uygun ölçekli deniz, kara ve havacılık haritalarını kullanırlar. Mevkiler coğrafi koordinatlı bildirilir.

g) Komşu ülkelerle müşterek icra edilecek AK faaliyetlerinde komşu ülkelerin AKKM'leri ile yapılacak işbirliği esasları, uluslararası kurullarla veya söz konusu ülkeler ile aramızda yapılacak olan anlaşmalarla tespit edilir.

h) Açık denizler üzerindeki hava sahasında, ICAO kurallarına göre tanınan AK sorumluluğu, denizdeki AK faaliyetlerini kapsamaz. Türkiye'nin karasuları dışındaki denizlerde AK hizmetinin yapacağı bölgeler, ilgili devletlerle yapılacak anlaşmalarla tespit edilir.

i) AK faaliyetleri sonucunda, denizden kurtarılabilecek eşyalar ve sair mallar hakkında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun ilgili maddeleri ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Özel Haller, Haberleşme ve Eğitim

Olağanüstü haller ve acil durum safhaları

Madde 9 - Olağanüstü haller ve acil durumlar ile ilgili safhalar aşağıda belirtilmiş olup, AK faaliyetine katılanlara ve gerektiğinde ilgili ülke veya uluslararası kuruluşlara, AAKKM tarafından yayımlanır.

AK faaliyetlerin başlatılmasına ve sona erdirilmesine AAKKM/ilgili AKKM karar verir.

a) Şüpheli safha; deniz ve/veya hava vasıtasına ilişkin seyir bilgilerin olmaması, belirli zaman ve kriterler içinde bilgi temin edilmemesi sebebiyle, vasıtalarındaki kişilerin emniyeti ve can güvenliğinden şüphe edildiğinde "Şüpheli Safha" ilan edilir.

Şüpheli Safha ilanı üzerine, ilgili YAKKM sorumlu olduğu AKAB içerisinde araştırmaya başlayarak, yaptığı araştırmaların sonuçlarını AKKM'ne iletir Durum değerlendirmesini müteakip, AAKKM tarafından Alarm Safhası ilan edilebilir.

b) Alarm Safhası; deniz veya hava vasıtasının mevki ve son durumu ile ilgili bilginin devamlı surette alınamaması, veya ciddi bir zorluk içerisinde bulunmasının kesinlikle kaçınılmaz olması sebebiyle vasıta veya personelin tehlike içinde olduğu biliniyorsa "Alarm Safhası" ilan edilir.

Alarm safhasının ilanı üzerine, ilgili YAKKM soruşturmayı genişleterek sorumlu olduğu AKKM ile koordineli AK faaliyetlerine başlar. İlgili AKKM gelişmeleri AAKKM'ye iletir ve AK faaliyetlerini ilgili YAKKM yürütür.

c) Tehlike Safhası; Deniz veya hava vasıtasının veya personelinin ciddi bir tehlike içinde veya acil olarak yardıma ihtiyaç duyulduğuna dair kesin bilgi alındığında, alarm safhasını müteakip vasıta ile temas kurmak için yapılan teşebbüsler ve yapılan girişimler başarısız kaldığında, vasıta veya kişinin tehlike içinde olduğu ihtimalinin açıklık kazandığı durumlarda "Tehlike Safhası" ilan edilir.

Tehlike safhasının ilanı üzerine, AAKKM tarafından, AK faaliyetleri başlatılacaktır. İlgili YAKKM faaliyete katılabilecek ilgili kurum veya kuruluşları haberdar edecektir. AK faaliyetlerinden sorumlu AKKM tehlike safhası ilan edilen vasıta veya kişiye başlatılmış faaliyetler hakkında AAKKM'ne devamlı surette detaylı bilgi gönderecektir.

Haberleşme

Madde 10 - AK faaliyetlerinde haberleşme, aşağıda belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.

a) AK haberleşmesinin amacı, AK hizmetlerinin yapılmasını temin etmektir. Bu maksatla haberleşme sistemi; deniz ve hava vasıtalarından tehlike mesajlarının süratle gönderilmesini, gönderilecek mesajların kurtarmayı planlamak ve tatbik etmekten sorumlu kuruluş ve birliklere süratle intikal ettirilmesini, muhtelif AKBİR'nin birbirleri ile en iyi şekilde koordinasyon yapmalarına imkan verecek kapasitede, kontrol üniteleri ve radar ve haberleşme istasyonları ile Arama Kurtarma Alt Merkezleri arasında haberleşmeyi temin edecek nitelikte tesis edilir.

b) AKAMER, deniz veya hava vasıtalarının veya personelinin olağanüstü hal ve acil durumla karşılaştığı veya kaybolduğu hallerde AKBİR'ini görevlendirileceği için, haberleşme teşkilatının da bu amacı en iyi seviyede sağlayacak vasıf ve özellikte olması gereklidir. İlgili bakanlık ile kurum veya kuruluşlar yukarıda belirtilen amaca yönelik haberleşme teşkilatlarını kurarlar ve kendi yönergelerinde yayınlarlar.

c) Kazazedeler ile AKBİR, deniz ve hava vasıtaları ve karadaki telsiz istasyonları arasındaki haberleşmelerde Ek-3'de belirtilen uluslararası frekanslar kullanılır.

d) AKH verilirken, haberleşmenin en güvenilir bir şekilde sağlanması ve komuta/kontrol mekanizmasının sağlıklı icra edilebilmesi maksadıyla, telefon, telex, faks, network bilgi ağı gibi haberleşme cihazları ile deniz seyir servisi telsiz cihazları (MH,HF,VHF ve uydu) AAKKM ve AKKM/YAKKM/AKAMER'inde ihtiyaca göre tesis edilir. Bu Merkezlerin, AK faaliyetine katılacak teşkilat ve kurum veya kuruluşlarla, ya da bu kurum veya kuruluşların doğrudan AK faaliyetleri ile görevlendirilmiş hava üstleri, kara ve deniz birlikleri, polis, jandarma ve sivil makamlar aralarında iletişim kurabilmeleri; alarm safhalarının ilanı halinde, ilgili merkezler ve diğer komşu ülke AKM'leri ile en kısa zamanda haberleşmeye geçebilmeleri ile reaksiyon süresini azaltıcı önlemleri almasında, alarmdan sonra da AK faaliyeti devam ettiği müddetçe haberleşme irtibatının idame ettirilmesinde, en süratli ve en uygun haberleşme cihazlarının tesis edilmesi ile sağlanır.

e) Gemilerden telsiz haberleşmesi yoluyla gelecek sağlık yardım talepleri, Sağlık Bakanlığının belirleyeceği en yakın Tele Sağlık Servisine bildirilir. Yardımı ilk alan sahil radyo istasyonu olayın koordinasyonunu üstlenir.

Eğitim

Madde 11 - AAKKM/AKKM/YAKKM'leri ile AK faaliyetlerine katılan bakanlık ile kurum veya kuruluşlarda görev alacak personel, Denizcilik Müsteşarlığınca belirlenecek özel eğitim merkezlerinde uluslararası mevzuatta belirtilen usullere göre eğitilir. Denizcilik Müsteşarlığı koordinatörlüğünde yılda en az bir defa müştereken AK tatbikatı yaparlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Kısaltmalar

Madde 12 - Bu Yönetmelikle düzenlenen faaliyetlere ilişkin kısaltmalar EK-4' de yer almıştır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 13 - 2/9/1997 tarihli ve 97/9916 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Arama ve Kurtarma Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 14 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.